

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

**The Development of Teachers Competency on Learning Management by Using
the Lesson Study of Elementary Schools in Nonthaburi Province**

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร. จุฬารัตน์ ชรรมประทีป และคณะ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยศรีนครินทร์

ประจำปี 2560 จากงบประมาณแผ่นดิน

ชื่อเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันในโรงเรียน
ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

ชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. จุฬารัตน์ ธรรมประทีป และคณะ

ปีแล้วเสร็จ 2562

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี และ 2) ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มที่ศึกษาเป็นครูระดับประถมศึกษาและระดับปฐมวัย โรงเรียนรัฐบาล จังหวัดนนทบุรี จำนวน 31 คน จาก 9 โรงเรียน จำแนกเป็น 5 วิชาเอก ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และปฐมวัย ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยจัดเป็นกลุ่มพัฒนาบทเรียนร่วมกัน รวมทั้งสิ้น 15 ทีม แต่ละทีมประกอบด้วย ครูผู้สอน ครูร่วมทีม และผู้วิจัยในฐานะบุคคลภายนอก การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ก่อนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน และระยะที่ 2 การดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ระยะที่ 2 แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ (1) วางแผน (2) สอนและสังเกต (3) สะท้อนผล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (analytic induction) ความถี่ และร้อยละ ข้อมูลคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์วิเคราะห์ด้วยการจำแนกชนิดข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูผู้สอนมีการเปลี่ยนแปลงระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ระดับ ก่อนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ครูผู้สอนร้อยละ 50 มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับพอใช้ หลังการเรียนร่วมกัน ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 59.09 มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับดี 2) แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย (1) การสร้างความเข้าใจและการรับรู้เชิงบวกต่อกระบวนการพัฒนาบทเรียน (2) การสร้างข้อตกลงร่วมกันและการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ (3) การสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ และ (4) การสร้างบรรยากาศการทำงานแบบร่วมมือ และเป็นกัลยาณมิตร

คำสำคัญ การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ แนวปฏิบัติที่ดี ประถมศึกษา

Research Title: The Development of Teacher Competencies on Learning Management by Using the Lesson Study of Elementary Schools in Nontha Buri Province

Researcher: Associate Professor Dr. Jurarat Thammaprateep and others

Year: 2019

Abstract

The objectives of this study were 1) to enhance teacher competencies on learning management using Lesson Study of teachers in elementary schools in Nontha Buri and 2) to study the best practices for the implementation Lesson Study in schools in Nontha Buri. The study was participatory action research. The research participants were 31 early childhood teachers and elementary teachers from 9 public schools in Nontha Buri. They were divided into total 15 lesson study groups corresponding to their teaching subjects (Science, Mathematics, Thai language, English language and Early childhood) selected by purposive sampling technique. Each group consisted of practitioners (teachers) and a researcher as an outsider role. The research was divided into 2 phases: 1) before using Lesson Study and 2) while using Lesson Study. There were 3 processes in phrase 2 which were (1) planning the lesson, (2) teaching and observing the lesson and (3) reflecting the lesson on its effects. The data was analyzed with analytic induction, frequencies and percentages. In addition, the qualitative data, derived from the interviews, was analyzed using typological analysis.

The findings from this research were as follows 1) the competencies on learning management of all teachers after using Lesson Study were increased at least 1 level, before using lesson study the competencies on learning management of most teachers were at moderate level (50%) and they were finally increased to a good level (59.09%). 2) The best practices for the implementation from Lesson Study in schools were: (1) to create a better understanding and to increase positive perception towards Lesson study, (2) to create a mutual agreement and to plan the processes systematically, (3) to encourage the exchange of ideas among senior members in the lesson study groups, and (4) to create a collaborative and friendly atmosphere among teachers in Lesson study groups.

Keywords: Lesson Study, Teachers Competencies on Learning Management, Best practices for the implementation, Elementary Schools